

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

آیین‌نامه اجرایی معاملات آتی ارز-ریال

اداره صادرات

تیرماه ۱۳۸۹

« آئین‌نامه اجرایی معاملات آتی ارز - ریال »

ماده (۱) : تعاریف و کلیات

واژه‌ها و اصطلاحات مورد استفاده در این آئین‌نامه در معانی مشروح ذیل بکار می‌روند :

الف) قرارداد : قرارداد آتی ارز که به موجب آن طرفین متعهد می‌شوند میزان معینی ارز یا ریال را در مقابل مقدار معینی ریال یا ارز به نرخ آتی ارز، در سررسید با یکدیگر مبادله نمایند.

ب) بانک مرکزی : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ج) بانک : هر یک از بانک‌های دولتی و غیردولتی فعال در سرزمین اصلی ، مناطق آزاد تجاری- صنعتی کشور و شعب خارج از کشور آنها.

د) مشتری : کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که بعنوان واردکننده و صادرکننده شناخته می‌شوند.

ه) نرخ آتی ارز : نرخ مورد توافق بانک و مشتری برای مبادله ارز و ریال در سررسید.

و) سررسید : زمان توافق شده جهت مبادله ارز و ریال (در آینده معین).

ماده (۲) : موضوع قرارداد

تعهد بانک و مشتری نسبت به مبادله مقدار معینی ارز یا ریال به نرخ آتی ارز در سررسید. نرخ آتی ارز ، مبلغ و سررسید در زمان عقد قرارداد تعیین می‌گردند. سررسید این قراردادها حداقل یک ماه و حداکثر ۱۲ ماه است.

ماده (۳) : نوع ارز مورد معامله

کلیه ارزهای معتبر اعلام شده در نرخنامه بانک مرکزی.

ماده (۴) : مقدار ارز مورد معامله

حداقل مبلغ مورد معامله در هر قرارداد معادل یکصد هزار دلار تعیین می‌گردد.

ماده (۵) : نحوه تعیین نرخ آتی ارز

نرخ آتی ارز باید بگونه‌ای توسط بانک تعیین شود که در چارچوب نرخ‌های متعارف و واقعی بازار بوده و کارایی بازار ، اعتبار و شهرت بانک‌ها را تحت‌الشعاع قرار ندهد.

ماده (۶) : تعهدات بانک

۱- بانک متعهد می‌گردد در تاریخ سررسید نسبت به تأمین و فروش ارز یا ریال توافق شده به مشتری اقدام نماید.

۲- بانک موظف است قبل از انعقاد قرارداد نسبت به شناسایی کامل مشتری و وجود قرارداد تجاری صادراتی یا وارداتی معتبر اطمینان حاصل نماید.

ماده (۷) : تعهدات مشتری

۱- مشتری متعهد می‌گردد حداکثر تا تاریخ سررسید نسبت به ایفای تعهد خود (موضوع ماده ۲) اقدام نماید.

۲- مشتری تنها در چارچوب مقررات و با اجازه بانک می‌تواند حقوق ناشی از قرارداد را به غیر (بانک یا مشتری جدید) واگذار نماید .

تبصره: بانک مجاز به انجام معاملات پوششی مرتبط ، با سایر بانکها می باشد.

ماده (۸) : کارمزد

بانک مجاز است در قبال خدماتی که خارج از عرف قرارداد به مشتری ارائه می دهد از مشتری ، کارمزد دریافت نماید. در هر صورت حداکثر میزان کارمزد دریافتی ، از یک در هزار مبلغ قرارداد بطور سالیانه فزونتر نخواهد بود.

ماده (۹) : وثایق (وجه الضمان)

میزان وثایق قرارداد با توجه به اعتبار مشتری و با تشخیص بانک بعنوان وجه الضمان از مشتری اخذ می‌گردد. انواع وثایق قابل قبول که در زمان انعقاد قرارداد از مشتری اخذ می‌گردد عبارتست از :

الف- وجه نقد یا طلا یا صکوک یا اوراق مشارکت منتشره بر اساس مجوز بانک مرکزی یا سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار، یا حساب‌های پس‌انداز قرض‌الحسنه نزد بانک یا حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار متقاضی نزد سایر بانکها یا گواهی‌های سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه یا اوراق قرض‌الحسنه یا حساب‌های ارزی شامل حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ارزی و قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز ارزی نزد بانک.

ب - تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیربانکی مجاز داخلی.

ب- تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی/اسناد معتبر وصولی صادراتی.

ج- سفته با دو امضاء قابل قبول بانک - اموال غیرمنقول - سهام شرکت‌هایی که در بورس پذیرفته شده باشد.

تبصره (۱) - غیر از وثایق پیش‌بینی شده در این آئین‌نامه، بانک می‌تواند حسب مقتضیات روز وثایق دیگری را پیش‌بینی و در صورت لزوم به مشتری اعلام نماید.

تبصره (۲) - بانک با مسئولیت خود می‌تواند در نرخ کارمزد و میزان وثایق مورد قبول تخفیفاتی قائل شود.

تبصره (۳) - بانک مجاز است با توجه به نوسانات نرخ اسعار، نسبت به تعدیل میزان وثایق در طول مدت قرارداد اقدام نماید

ماده (۱۰) : مقررات عمومی

۱- اعمال هر گونه تغییرات جزئی و کلی در مفاد قرارداد حتی فسخ آن، صرفاً در صورت توافق و رضایت طرفین امکان‌پذیر است.

۲- بانک موظف است هر گونه هزینه تحمیل شده ناشی از قصور یا عدم ایفای به موقع تعهدات توسط مشتری را بر اساس رفتار منصفانه از مشتری مطالبه نماید. بانک نیز در

صورت تاخیر در ایفای تعهد خود تحت هر شرایطی، ملزم به جبران خسارات وارده به مشتری خواهد بود. بانک مرکزی، بر عملکرد بانک در اجرای صحیح قراردادهای منعقدہ نظارت خواهد نمود.

۳- بانک موظف است آمار و اطلاعات هر قرارداد شامل مشخصات کامل مشتری، مبلغ قرارداد، نوع ارز، نرخ آتی ارز، تاریخ انعقاد و سررسید قرارداد را در پایان هر ماه به اداره صادرات بانک مرکزی ارسال نماید.

۴- اختلافات ناشی از تفسیر و اجرای قرارداد، بدو از طریق مذاکره و در صورت عدم حصول نتیجه از طریق داوری مرضی الطرفین حل و فصل خواهد شد. در هر حال مقرر دیوان داوری در ایران و قانون حاکم، قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران می باشد.

۵- بانک مکلف است کلیه اسناد و اطلاعات مربوط به قرارداد را مطابق عرف بانکداری و مقررات مربوط به رازداری حرفه‌ای حفاظت نموده و از افشای آن‌ها جز در موارد قانونی خودداری نماید.

۶- بانک موظف است ضمن فراهم نمودن تجهیزات و امکانات نرم افزاری و سخت افزاری لازم برای انجام امور مربوطه، به برقراری دوره‌های آموزشی لازم برای کارکنان اهتمام ورزد.

۷- بانک لازم است در زمینه اطلاع رسانی موثر و ارائه رهنمودهای لازم به مشتریان به نحو شایسته اقدام نماید.

این آیین نامه در ۱۰ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۲۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و از تاریخی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می شود لازم الاجرا است.

قرارداد آتی ارز- ریال

ماده ۱: طرفین قرارداد

طرفین قرارداد عبارتند از بانک ... (نام کامل بانک) ... به نشانی که از این پس در این قرارداد "بانک" نامیده می‌شود و آقا / خانم نام کامل شرکت
کد ملی شماره ثبت

تاریخ تولد
تاریخ ثبت روز | ماه | سال به نشانی

دارای کد پستی که در این قرارداد "مشتري" نامیده می‌شود.

ماده ۲: موضوع قرارداد

عبارتست از قرارداد آتی ارز- ریال به شرحی که در آیین‌نامه مصوب مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۲۵ شورای پول و اعتبار تعریف شده است.

ماده ۳: مورد معامله

مورد معامله عبارتست از (X واحد ارز یا ریال) که بانک متعهد می‌گردد به نرخ آتی (هر واحد ارز معادلریال) در تاریخ در مقابل دریافت (Y واحد ریال یا ارز) به مشتری تحویل یا بحساب معرفی شده از سوی مشتری واریز نماید.

ماده ۴: کارمزد

کارمزد معامله مبلغ (ریالی یا ارزی) تعیین می‌گردد که مشتری در قبال دریافت خدماتی خارج از عرف قرارداد، ملزم به پرداخت آن به بانک در زمان انعقاد قرارداد می‌باشد.

ماده ۵: وثایق

مشتری مکلف است به عنوان وجه الضمان جهت انجام تعهد خود در موعد مقرر به بانک بپردازد/بسیار. در صورت عدم ایفای تعهد مرتبط با قرارداد از ناحیه مشتری بانک مختار است بدون هیچگونه تشریفات قضایی نسبت به برداشت مطالبات خود ابتدا از محل وثایق تودیع شده و در صورت عدم تکافو، از موجودی کلیه حسابها و سپرده ها و اموال مشتری نزد هر یک از شعب بانک اقدام نماید.

ماده ۶: تعهدات بانک

- بانک متعهد می‌گردد در تاریخ سررسید نسبت به تأمین و تحویل ارزی ریال توافق شده به مشتری اقدام نماید.
- بانک مکلف است کلیه اسناد و اطلاعات مربوط به قرارداد را مطابق عرف بانکداری و مقررات مربوط به رازداری حرفه‌ای حفاظت نموده و از افشای آن‌ها جز در موارد قانونی خودداری نماید.

ماده ۷: تعهدات مشتری

- مشتری متعهد می‌گردد حداکثر تا تاریخ سررسید نسبت به ایفای تعهد خود اقدام نماید.
- مشتری بدون موافقت بانک، حق انتقال یا واگذاری حقوق ناشی از قرارداد را به غیر ندارد.

ماده ۸: تغییر مفاد قرارداد

اعمال هر گونه تغییرات جزئی و کلی در مفاد قرارداد حتی فسخ آن، صرفاً در صورت توافق و رضایت طرفین امکان‌پذیر است.

ماده ۹: حل اختلاف و داوری

اختلافات ناشی از تفسیر و اجرای قرارداد، بدو از طریق مذاکره و در صورت عدم حصول نتیجه از طریق داوری حل و فصل خواهد شد. در هر حال مقر دیوان داوری در ایران و قانون حاکم، قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ماده ۱۰: اقرار

طرفین قرارداد اعلام می‌نمایند که با علم به آیین‌نامه آتی ارز مصوب شورای پول و اعتبار اقدام به عقد قرارداد نموده‌اند و بر اساس قوانین و مقررات جاری هیچ گونه منع قانونی در خصوص انعقاد معاملات آتی ارز ندارند.

ماده ۱۱: خاتمه

این قرارداد در تاریخ در ماده در دو نسخه به امضای طرفین رسیده است و هر یک از نسخ در حکم واحد می‌باشد.